

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	36

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7. DENETİM BULGULARI.....	13
8. EKLER.....	34

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları.....	3
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu.....	4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu	5
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri	6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	7
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	7
Tablo 9: Kamu İdaresi Tarafından Tahsisli Olarak Kullanılan Taşınmazlar	14

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

AŞ: Anonim Şirket

BAP: Bilimsel Araştırma Projeleri

BMKYS: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi

EKAP: Elektronik Kamu Alımları Platformu

KOP: Konya Ovası Projesi

TANAP: Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Üniversite Tarafından Kullanılan Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi
2. Proje Özel Hesabında İzlenen Dövizler İçin Her Ayın Sonunda Değerleme Yapılmaması
3. Vekaleten Dekanlık Görevinin Mevzuatında Belirtilenden Daha Uzun Süre Yürütülmesi
4. Hurdaya Ayırma İşlemlerinde Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına Gerekli Kayıtların Yapılmaması
5. Doğrudan Temin Usulü ile Tek Kaynaktan Alınan Hizmet Alımlarında Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması
6. Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Kaydedilmemesi
7. Yapım İşi İçin Verilen Süre Uzatımında Tüm Risk (all risk) Sigorta Poliçesinin Bu Süreyi Kapsayacak Şekilde Yenilenmemesi
8. Yapım İşlerinde Gerekli Defter ve Tutanakların Tutulmaması ve Malzeme Numunelerinin Bulunmaması
9. Parasal Limit Dahilinde Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlarda Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması
10. Dayanıklı Taşınırlara Numaralandırma İşlemlerinin Yapılmaması
11. Üniversite Taşınmazlarının Kiraya Verilmesinde Pazarlık Usulünün Kullanılması
12. BAP Kapsamında Verilen Avanslara İlişkin Mahsupların Süresinde Yapılmaması
13. BAP Kaynakları ile Satın Alınan Bazı Taşınırların Proje Bitiminde Kullanılmaya Devam Edilmesi

14. Kiraya Verilen Gayrimenkullerin ve Bunlardan Elde Edilen Gelirlerin Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Yozgat Bozok Üniversitesi 01.03.2006 tarihinde 5467 Sayılı Kanunla kurulmuştur. Kuruluş kanunu ile Erciyes Üniversitesi bünyesinde bulunan Fen-Edebiyat Fakültesi, İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Sağlık Yüksekokulu, Meslek Yüksekokulu ve Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde bulunan Akdağmadeni Meslek Yüksekokulu, Yozgat Bozok Üniversitesi'ne bağlanmıştır. Ayrıca Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüleri kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Yozgat Bozok Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Yozgat Bozok Üniversitesi bünyesinde 14 fakülte, 4 yüksekokul, 2 enstitü, 8 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Yozgat Bozok Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• Genel Sekreterlik• İç Denetim Birimi• Hukuk Müşavirliği• Bilgi İşlem Daire Başkanlığı• Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı• İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı• Personel Daire Başkanlığı• Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• Yönetim Kurulu• Senato• Fakülteler• Dış Hekimliği Fakültesi• Eğitim Fakültesi• Fen Edebiyat Fakültesi• Hukuk Fakültesi• İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

<ul style="list-style-type: none"> • Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı • Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi • Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü 	<ul style="list-style-type: none"> • İlahiyat Fakültesi • İletişim Fakültesi • Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi • Sağlık Bilimleri Fakültesi • Spor Bilimleri Fakültesi • Tıp Fakültesi • Turizm Fakültesi • Veteriner Fakültesi • Ziraat Fakültesi • Enstitüler: • Lisansüstü Eğitim Enstitüsü • Kenevir Araştırmaları Enstitüsü • Yüksekokullar • Akdağmadeni Sağlık Yüksekokulu • Hayvansal Üretim Yüksekokulu • Sarıkaya Fizyoterapi ve Rehberlik Yüksekokulu • Yabancı Diller Yüksekokulu • Meslek Yüksekokulları • Yozgat Meslek Yüksekokulu • Akdağmadeni Meslek Yüksekokulu • Boğazlıyan Meslek Yüksekokulu • Çekerek Fuat Oktay Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Sorgun Meslek Yüksekokulu • Şefaati Meslek Yüksekokulu • Yerköy Meslek Yüksekokulu • Uygulama ve Araştırma Merkezleri (17) adet ile Uzaktan Eğitim Merkezi
---	---

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 2.031'dir. Bu personelden 914 kadrolu akademik personel, 12 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 425 idari personel, 213 sözleşmeli idari personel ve 467 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

Tablo 2:İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdari Hizmetler	216	243	459
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	124	266	390
Teknik Hizmetleri Sınıfı	63	49	112
Avukatlık Hizmetleri	3	0	3
Yardımcı Hizmetli	17	60	77
Din Hizmetleri Sınıfı	2	0	2
TOPLAM	425	618	1.043

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	57	22	79	57	-
Doçent	69	52	121	69	-
Dr. Öğretim Üyesi	267	119	386	267	-
Öğretim Görevlisi	265	64	329	265	-
Araştırma Görevlisi	256	127	383	256	-
TOPLAM	914	384	1.298	914	-

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 195.813.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 36.259.771,08 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 232.072.771,08 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %98,5'i yani 228.629.281,24 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4:2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	141.961.000,00	157.724.000,56	156.485.179,10	99,18	68,10
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	21.220.000,00	23.661.773,00	23.532.499,12	99,45	10,21
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	10.002.000,00	19.880.517,40	18.468.026,66	92,89	8,58
05-Cari Transferler	5.120.000,00	5.329.480,12	5.239.413,05	98,31	2,30
06-Sermaye Giderleri	17.510.000,00	24.977.000,00	24.404.163,31	97,70	10,78
07-Sermaye Transferleri	0,00	500.000,00	500.000,00	100	0,02
TOPLAM	195.813.000,00	232.072.771,08	228.629.281,24	98,51	

2020 yılında bütçe giderleri %98,51 seviyesinde gerçekleşmiştir. Personel Giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %11,10 oranında, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %11,50 oranında, Mal ve Hizmet Alımı Giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %98,76 oranında, Cari Transferler Giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %4,09 oranında, Sermaye Giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %42,64 oranında aşılmıştır.

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında bütçe başlangıç ödeneğinin %16,75 oranında aşıldığı görülmüştür. Bu oran, personel giderlerinde %10,23, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %10,89, mal ve hizmet alım giderlerinde %84,64 cari transfer giderlerinde %2,33, sermaye giderlerinde ise %39,37 oranında artış olarak gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/Erasmus Değişim Programı/ Mevlana Değişim Programı/ Farabi Değişim Programı/AB hibe işlemleri/KOP/TANAP olmak üzere 2020 yılı için toplam 3.628.000 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.673.000,00	5.184.710,99	110,95	2,31
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	187.892.000,00	209.025.950,00	111,24	93,34
05-Diğer Gelirler	3.183.000,00	9.726.101,34	305,56	4,35
TOPLAM	195.748.000,00	223.936.762,33	114,40	

2020 yılında bütçe gelirleri başlangıç bütçe tahminine göre artış göstermiş olup %114,40 seviyesinde gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %10,95 oranında, Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %11,24 oranında, Diğer Gelirlerde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %205,56 oranında aşılmıştır.

Üniversitenin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	99.251.357,00	128.034.149,00	156.485.179,10	28,99	22,22
SGK Devlet Prim Giderleri	14.063.461,00	18.882.601,00	23.532.499,12	34,26	24,62
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	20.951.363,00	23.023.028,00	18.468.026,66	9,88	-19,78
Faiz Giderleri					
Cari Transferler	3.111.129,00	4.364.878,00	5.239.413,05	40,29	20,03
Sermaye Giderleri	56.552.200,00	20.734.853,00	24.404.163,31	-63,33	17,69
Sermaye Transferleri			500.000,00	0	
TOPLAM	193.929.512,00	195.039.512,00	228.629.281,24	0,57	17,22

Bütçe giderlerinin üç yıllık seyri incelendiğinde, bütçe giderlerinin 2019 yılında 2018'e göre %0,57 oranında arttığı, 2020 yılında ise 2019 yılına göre %17,69 arttığı anlaşılmıştır. Sermaye Giderleri 2019 yılında 2018'e göre %63,33 oranında azalış gösterirken, Mal ve Hizmet

Alım Giderleri 2020 yılında 2019'a göre %19,78 oranında azalış göstermiştir. Diğer bütçe gider kalemleri üç yıllık sürede artış seyri izlemiştir.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	-	-	-	-	-
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.519.025,00	5.919.140,00	5.184.710,99	-30,51	-12,40
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	168.789.828,00	194.883.250,00	209.025.950,00	15,45	7,25
Diğer Gelirler	2.951.912,00	4.281.333,00	9.726.101,34	45,03	127,17
Sermaye Gelirleri	-	-	-	-	-
TOPLAM	180.260.765,00	205.083.723,00	223.936.762,33	13,77	9,19
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	29.212,61	680.064,00	1.613.430,80	2.227	137,24
NET TOPLAM	180.231.552,00	204.403.658,00	222.323.331,53	13,41	8,76

Bütçe gelirlerinin üç yıllık seyri incelendiğinde, 2018 yılında 180.231.522,00 TL olan bütçe geliri 2019 yılında %13,41 artışla 204.403.658,00 TL, 2020 yılında ise %8,76 artışla 222.323.331,53 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 229.964.044,27 TL, bu gelirden 1.613.430,80 TL indirim, iade, iskonto toplamı düşüldükten sonra kalan net gelir ise 228.350.613,47 TL'dir. Faaliyet gideri ise 229.810.140,08 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını -1.459.526,61 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8:2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
229.810.140,08	229.964.044,27-	1.613.430,80	228.350.613,47	-1.459.526,61

Yozgat Bozok Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Yozgat Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını -17.842.715,64 TL dönem zararı ile kapatmıştır.

Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. Yozgat Bozok Üniversitesi Bozok Teknopark A.Ş 26.07.2015 tarih ve 28719 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4920 sayılı

Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Üniversite, sermayesi 750.000.000,00 TL olan Bozok Teknopark A.Ş. 'ne 563.250.000,00 TL sermaye ile %75,1 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 307.473,74 TL, faaliyet giderleri toplamı 418.742,25 TL'dir. Dönem faaliyet sonucu -111.268,51 TL olarak olumsuz sonuçlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür. İç kontrol varmak istediğimiz hedeften sapmadan ilerlememizle ve bu amaçla yapılan faaliyetlerde ne kadar "kontrol" sahibi olduğumuzla ilgilidir.

Mali yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon

Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5’inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, mali ve mali olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun’a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

T.C Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla standartlar ve bu standartlar için gerekli genel şartlar belirlenmiştir.

Kamu İdaresi iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi ile ilgili olarak yapılan görüşmeler ve incelemeler neticesinde aşağıdaki tespitlerde bulunulmuştur;

Üniversitenin 2017-2021 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu, vizyonu ve temel değerleri ve organizasyon şeması faaliyet raporunda belirlenmiş olup organizasyon yapısı içerisinde personelin ve müdürlüklerin görev, yetki ve sorumlulukları müdürlük çalışma yönetmeliklerinde belirtilmiş ve açıkça tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

Etkin bir iç kontrol sistemi, faaliyetlerde etkinlik ve verimliliğin artmasını sağlamakta ve varlıkların korunması konusunda güvence vermektedir. Kamu İdaresi tarafından, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda ve İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’te belirtilen usulde “İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi” ve “İç Kontrol Eylem Planı” hazırlanmıştır.

Birimin temel işlevini etkin biçimde yerine getirmesini etkileyebilecek riskler içeren, zamanında ve doğru bir şekilde yerine getirilmesi halinde karar alma süreçlerini güçlendiren ve kaynakların etkin kullanımını sağlayan kritik öneme sahip sınırlı sayıdaki görevler hassas görevdir. Hassas görevlerin tespit edilmesi, birimin fonksiyonlarını etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için kritik faaliyetlerin tespit edilmesini ve bu kritik faaliyetler için gerekli kontrol önlemlerinin alınmasını temin ederek faaliyetlerin aksamadan yürütmesine ve kamu kaynaklarının verimli bir biçimde kullanılmasına yardımcı olmaktadır. Kurum tarafından hassas görevlere ilişkin prosedürler ve hassas görevler belirlenmemiştir.

Personelin yeterlik ve performans değerlendirmesine yönelik politika belirlenmesi, idarenin misyonunu gerçekleştirmeye uygun personelin seçilmesi, yetiştirilmesi, performansının değerlendirilmesi, kariyerlerinin planlanması ve yapacağı faaliyetlerde yüksek bir aidiyet ve sorumluluk duygusu içinde temel beceriler ve yeterli bilgiye sahip olmasının sağlanmasına yöneliktir. Ancak Üniversitede personelin yeterlik ve performans değerlendirmesine yönelik herhangi bir politika belirlenmemiştir.

Üniversitede yöneticilerin ve personelin görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli ve yeterli bilgiye zamanında ulaşabilmeleri amacıyla yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmamaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. Yozgat Bozok Üniversitesi tarafından İdare Faaliyet Raporu hazırlanmış ve mevzuata öngörülen süre içerisinde yayınlanmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu tarafımıza bildirilmiştir.

Kamu mali yönetim ve kontrol sisteminin önemli unsurlarından birisi olan iç denetim, iç kontrolün işleyişine, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına yönelik yönetime güvence ve danışmanlık hizmeti sağlamak üzere çok önemli bir işlev üstlenmiştir. Üniversite bünyesinde üç iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan ikisi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna söz konusu raporu gönderdiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Yozgat Bozok Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversite Tarafından Kullanılan Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Yozgat Bozok Üniversitesinin tahsisli olarak kullandığı taşınmazların muhasebe kayıtlarında takip edilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabını ilgilendiren “Hesabın niteliği” başlıklı 171’inci maddesinde; “*Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*”

252 Binalar Hesabını ilgilendiren “Hesabın niteliği” başlıklı 175’inci maddesinde ise;

“Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.” hükümleri bulunmaktadır.

Bunun yanında Muhasebat Genel Müdürlüğünün Amortisman ve Tükenme Paylarına ilişkin 47 sıra numaralı Genel Tebliği'nin “Tahsisli taşınmazların amortisman işlemleri” başlıklı 7'nci maddesinde; Kamu idaresinin mülkiyetinde olup diğer kamu idarelerine tahsis edilmeyen taşınmazların amortisman işlemlerinin maliki kamu idaresinin muhasebe birimi tarafından, diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların amortisman işlemlerinin ise taşınmazı kullanan kamu idaresinin muhasebe birimi tarafından yapılacağı belirtilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini temin etmek üzere tahsise konu olan taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmesi gerekmektedir.

Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planında; 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri, 252 Binalar ve 500 Net Değer Hesapları için tahsis işlemine ilişkin olarak yardımcı hesaplar düzenlenmiştir.

Buna göre; kamu idaresine başka bir kamu idaresinden taşınmaz tahsis edildiğinde söz konusu taşınmazın değeri ilgisine göre 250-Arazi ve Arsalar/ 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri /252-Binalar (03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar) Hesabına borç, 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabına alacak, taşınmaza ilişkin amortisman tutarı ise 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları hesabına borç, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak şeklinde kayıt yapılarak varlık hesapları içerisine alınması gerekmektedir.

Aşağıda listesi verilmiş olan ve Bozok Üniversitesi tarafından tahsisli kullanılan taşınmazların muhasebe kayıtlarında takip edilmemesi, muhasebenin temel kavramlarından tam açıklama ilkesini zedeleyerek mali tabloların açık, anlaşılır, doğru ve güvenilir olmasını engellemektedir.

Tablo 9: Kamu İdaresi Tarafından Tahsisli Olarak Kullanılan Taşınmazlar

Ada - Parsel	Kullanım Şekli	Yüzölçümü	Tahsis Onay Tarihi	Tahsis Süresi
86 Ada 1 Parsel	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	2.410.763,00 M2	20.01.1995	Süresiz
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ek Binası			
	Fen Edebiyat Fakültesi			
	Fen Edebiyat Fakültesi Ek Binası			

	İletişim Fakültesi			
	Mimarlık Mühendislik Laboratuvarı			
	Enstitüler Binası			
	Merkez Yemekhane Binası			
	Misafirhane			
101 Ada 1692 Parsel	Teknopark Binası	384.997,98 M2	09.05.1997	Süresiz
707 Ada 10 Parsel	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	275.773,00 M2	13.02.1995	Süresiz
663 Ada 1 Parsel	Sağlık Yüksekokulu	649.856,00 M2	26.02.1995	Süresiz
	Mühendislik Mimarlık Fakültesi			
	Kapalı Spor Salonu			
	Kapalı Tenis Kortu			
	Futbol Sahası Soyunma Odaları			
	Kapalı Halı Saha			
	Kapalı Halı Saha Soyunma Odaları			
Erdoğan Akdağ Camii				

Söz konusu durum, Kamu İdaresinin mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabının hatalı görünmesine yol açmaktadır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, üniversite tarafından kullanılan tahsisli taşınmazların muhasebe kayıtları ile ilgili işlemlerin 2021 yılı içerisinde yapılacağı belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle Yozgat Bozok Üniversitesinin tahsisli olarak kullandığı taşınmazların muhasebe kayıtlarında takip edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Üniversite vadeli mevduat hesaplarının işletilmesinden elde edilen faiz gelirlerinin brüt tutar üzerinden muhasebeleştirilmesi gerekirken vergi kesintileri sonrasındaki net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Faaliyet sonuçları tablosu ilkesi" başlıklı 6'ncı maddesinin 1/a bendinde;

“Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur”;

Aynı Yönetmelik’in “Gayri saflık ilkesi” başlıklı 39’uncu maddesinde ise; “Gelir ve giderler herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir.” denilmektedir.

Bu hükümlerden de anlaşılacağı üzere; elde edilen faiz gelirleri brüt tutar üzerinden kaydedilmeli, faiz gelirin e ilişkin yapılan stopaj ise 630 Giderler Hesabında izlenerek gelir ve gider tutarları bütçe hesapları ile ilişkilendirilmelidir.

Kurumun elde ettiği faiz gelirleri mevzuata aykırı olarak net tutar üzerinden muhasebe kayıtlarına alınmakta olduğundan, bu durum mali tablolarda 630 Giderler Hesabı ile 600 Gelirler Hesabının noksan görünmesine yol açmaktadır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, vadeli mevduat hesaplarının işletilmesinden elde edilen mevduat faiz gelirlerinin 2021 yılı itibariyle brüt tutar üzerinden muhasebeleştirilip, kesilen stopajların 630 Giderler hesabında izlenerek bütçeye yansıtılmaya başlandığı ve takibinin yapıldığı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle Üniversite vadeli mevduat hesaplarının işletilmesinden elde edilen faiz gelirlerinin brüt tutar üzerinden muhasebeleştirilmesi, yapılan stopajların ise 630 Giderler Hesabında izlenerek gelir ve gider tutarlarının bütçe hesapları ile ilişkilendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Proje Özel Hesabında İzlenen Dövizler İçin Her Ayın Sonunda Değerleme Yapılmaması

Üniversite muhasebe birimi tarafından 104 Proje Özel Hesabında izlenen Avrupa Birliği hibeleri için her ayın sonunda döviz değerlendirilmesinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 104 Proje Özel Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 23’ncü maddesinde, dış finansman kaynağından dış proje kredisi olarak, kurum adına bankalar nezdinde açılan özel hesaplara aktarılan tutarlar ile buna ilişkin hesap bakiyesinin değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan kur farklarının izlenmesi için 104 Proje Özel Hesabının kullanılması gerektiği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 25'inci maddesinde ise özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılacak değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farklarının; 600 Gelirler Hesabına alacak, 104 Proje Özel Hesabına borç, kur azalışı farklarının ise; 630 Giderler Hesabına borç, 104 Proje Özel Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Aynı zamanda Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik'in 8'inci maddesinin 3'üncü fıkrasının (d) bendinde de ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi işlemi sonucunda; kur artışından doğan farkların, 104 Proje Özel Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farkların ise 630 Giderler Hesabına borç, 104 Proje Özel Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Üniversitenin banka hesaplarında bulunan dövizler için her ayın sonunda değerlendirme işlemi yapılmamış olup 104 Proje Özel Hesabında bulunan tutarlar yılın birkaç ayında yapılan değerlendirme işlemi sonucunda kaydedildikleri kur üzerinden izlenmektedir.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, 2020 yılı içinde dört ayda döviz değerlendirme işlemi yapıldığı diğer aylarda ise değerlendirme işleminin sehvlen yapılmadığı ifade edilmiştir. Ancak 2021 yılı itibarıyla özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirme işlemi yapılarak muhasebe kayıtlarına alınmaya başlandığı belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirme işlemine tabi tutularak muhasebe kayıtlarının yapılması, yıl içerisinde mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Vekaleten Dekanlık Görevinin Mevzuatında Belirtilenden Daha Uzun Süre Yürütülmesi

Yozgat Bozok Üniversitesi tarafından bazı akademik birimlerde dekanlık görevine mevzuatta öngörülenden daha uzun süre vekalet ettirilmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Dekan" başlıklı 16'ncı maddesinde; fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekanın, rektörün önereceği, üniversite içinden veya

dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçileceği ve normal usul ile atanacağı, dekanın kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçebileceği, dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından birinin vekalet edeceği ve göreve vekaletin altı aydan fazla sürmesi durumunda yeni bir dekan atanacağı hüküm altına alınmıştır. Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği'nin "Dekan" başlıklı 8'inci maddesinde de aynı ifadelere yer verilmiştir.

Gerek profesörlerin fakültelerdeki dağılımlarının düzeltilmesinin zaman alması ve gerekse yeni kurulacak fakültelerin bu ihtiyacının karşılanmasına olanak sağlanması nedenleriyle fakülte dekanlarının üniversite içinden veya yetenekli, başka yerdeki fakülte dekanlığı yapabilecek profesörlerin üniversite dışından olmak kaydıyla, bu görevlere atanmalarına imkân sağlanmaktadır.

Dekanlık görevinin mehil müddeti, yıllık izin, mazeret izni, hastalık izni, geçici görev, görevden uzaklaştırma, tutuklanma, gözaltına alınma, hizmet içi eğitim, kurs veya seminer nedeniyle görevlerinden ayrılan dekanlara yardımcılarından biri vekalet edebilecektir. Ancak, herhangi bir sebeple görevi başında olamayan dekana yardımcılarından birinin vekalet süresi en fazla altı ay olabilecektir. Bu sürenin sonunda dekanın göreve başlamaması halinde Yükseköğretim Kurulunca fakülteye yeni bir dekan seçilmesi ve normal usul ile atama yapılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi bünyesindeki bazı fakültelerdeki dekanların çeşitli nedenlerle görevi başında olmadığına, dekanlık görevine vekalet ettirilen sürenin altı aydan uzun sürdüğü görülmüştür.

Kurum tarafından, alanına uygun nitelikte ve yetkinlikte profesör bulunmamasından dolayı bazı fakültelerde dekanlık görevinin vekâleten yürütüldüğü belirtilmiştir. Ancak ilgili fakültelerin açılmış olması, bu fakülteye uygun yönetici ve öğretim üyesi ihtiyaçlarının karşılanmasını gerektirmektedir. Bu nedenle dekanlık görevinin asaleten yürütülmesi esastır.

Fakülte kurullarına başkanlık etmek ve kararlarını uygulamak, fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamak, fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında rektöre rapor vermek, fakültenin ödenek ve kadro ihtiyaçlarını rektörlüğe bildirmek, fakültenin birimleri ve personeli üzerinde genel gözetim ve denetim yapmak gibi önemli görev, yetki ve sorumluluğu bulunan dekanlık vazifesinin asli ve sürekli görevde bulunanlar tarafından yürütülmesinin,

vekalet edilmesi durumunda ise mevzuatta öngörülen süreye riayet edilerek, sürenin dolması halinde yeni bir dekan atanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Hurdaya Ayırma İşlemlerinde Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına Gerekli Kayıtların Yapılmaması

Kamu İdaresince, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılması gereken 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 214'üncü maddesinde; 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren gelecek yıllar ihtiyacı stoklar ve maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 215'inci maddesinde ise; kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının ise 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Üniversitede 2020 yılı içerisinde kullanılma olanağı kalmayan maddi duran varlıklar için hurdaya ayırma işlemleri gerçekleştirilmiş olup söz konusu varlıkların kayıtlı değerleri 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına, hurdaya ayrılan varlıkların yıpranma payları 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmemiştir.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bundan sonraki süreçte anılan mevzuat hükmü gereğince gerekli muhasebe kayıtlarının yapılacağı ifade edilmiştir.

Herhangi bir maddi duran varlık kullanma olanağı bittikten sonra hurdaya ayrıldığında, mali tabloların gerçek bilgi sunabilmesi için 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının, söz konusu duran varlıkta meydana gelen aşınma ve eskimeler nedeniyle ayrılmış olan amortisman tutarları için ise 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılması gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 5: Doğrudan Temin Usulü ile Tek Kaynaktan Alınan Hizmet Alımlarında Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

Kamu İdaresince, doğrudan temin kapsamında ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve yeterlik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden temin edildiği hizmet alımlarında piyasa fiyat araştırması yapılmamaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin (a) bendinde; ihtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi halinde doğrudan temin edilebileceği belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "İhtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden temini" başlıklı 22.2'nci maddesine göre idarelerin, 4734 sayılı Kanunun 22'nci maddesinin (a) bendinin uygulamasında hizmet alımlarında, "4734 Sayılı Kanunun 22'nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Hizmetlere İlişkin Form"u (KİK021.0/H) kullanarak ihtiyacın neden sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğini detaylı olarak yazacak, fiyat araştırması yapacak, ihtiyaç konusu malın veya hizmetin niteliklerini tarif edecek ve bu hususlara ilişkin bütün belgeleri standart forma ekleyeceklerdir.

Anılan form hazırlanırken formdaki dipnot belirlemelerine özellikle dikkat edilmesi gerekmektedir. Buna göre alımın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebepleri ayrıntılı, net ve objektif bir biçimde ortaya konacak, Kanunun 22'nci maddesinin (a) bendinde belirtilen hükümlerin uygulanabilir olmasını sağlayan sebepler detaylı olarak yazılacak, bunlara ilişkin belgeler de anılan forma eklenecektir. Ayrıca bu bende göre yapılacak alımlarda ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından, aynı hizmetin ilgili tek kaynaktan alan diğer kamu/özel tüzel kişiliklerine veya gerçek kişilere sunulmuş fiyatı, aynı hizmet daha önce ilgili tek kaynaktan alındıysa, daha önceki alım bedelinin Üretici Fiyat Endeksi kullanılarak, döviz cinsinden ise tespit tarihinde geçerli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden güncellenmesi, ilgili tek kaynaktan istenen proforma fatura, Ticaret Odası, Sanayi Odası veya Meslek Odasından alınan fiyatlar veya idarece belirlenecek diğer açıklama yöntemlerinden biri kullanılarak alım konusu hizmete ilişkin bedelle ilgili piyasada her türlü fiyat araştırması yapılarak ihtiyaç temin edilmelidir.

Yozgat Bozok Üniversitesi tarafından Kanun'un 22/a maddesi kapsamında ihtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişiden karşılandığı hizmet alımları, bahsedilen formda belirtildiği

şekilde her türlü piyasa fiyat araştırması yapılmadan ve buna ilişkin belgelerin dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmeden gerçekleştirilmektedir.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, 4734 sayılı Kanun'un 22/a maddesi kapsamında ihtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişiden karşılandığı hizmet alımlarının, "Tek Kaynaktan Temin Edilen Hizmetlere İlişkin Form"da belirtildiği şekilde her türlü piyasa fiyat araştırmasının yapılarak gerçekleştirileceği, gerçek veya tüzel tek kişiden alımın hangi kapsamda yapıldığının, alımın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebeplerinin ve fiyat araştırmasının ayrıntılı olarak yapılacağı belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle; ihtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişiden karşılandığı hizmet alımlarında, alım yapılacak olan gerçek veya tüzel tek kişiye ilişkin bilgilerin, ihtiyaç konusu hizmetin niteliklerinin, gerçek veya tüzel tek kişiden alımın hangi kapsamda yapıldığının, alımın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebeplerinin ve fiyat araştırmasının ayrıntılı olarak belirlenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 6: Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Kaydedilmemesi

Kamu İdaresince, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinde belirtilen doğrudan temin yöntemi ile yapılan satın alma işlemlerinin Elektronik Kamu Alım Platformuna kaydedilmediği görülmüştür.

Kanun'un "Elektronik Kamu Alımları Platformu" başlıklı ek 1'inci maddesinde; satın alma süreciyle ilgili aşamalar ile her türlü bildirimler kısmen veya tamamen, Kurum tarafından oluşturulan Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebileceği ve Elektronik Kamu Alımları Platformunun kurulması ve işletilmesi ile ihale sürecinde elektronik araçların kullanımına ilişkin esas ve usuller Kurum tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Satın alma işlemlerinin uygulanmasında karşılaşılan tereddütlere açıklık getirilmesi ve bu hususlarda uyulması gerekli esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2'nci maddesine göre doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden kayıt altına alınması gerekmektedir.

Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılan doğrudan temin işlem süreçlerinde idare kullanıcısı, kaydı yapılan satın alma işlemi ile ilgili hususları detayları ile Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydedebilmektedir. Doğrudan temin işleminin mal, hizmet veya yapım işi olarak türü ve 22'nci maddenin hangi bendi ile alım yapıldığı gibi bilgiler bu hususlar arasındadır.

Yapılan incelemelerde doğrudan temin ile yapılan satın alma işlemlerinin Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Ayrıca 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendinde bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir. İdarenin doğrudan teminleri Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydetmemesi, mali yıl içerisinde Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılan toplam harcama tutarının Elektronik Kamu Alımları Platformu verileri ile elde edilememesine sebep olmaktadır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bundan sonraki süreçte tüm harcama birimlerinde söz konusu satın alma işlemlerinin Elektronik Kamu Alım Platformu'na kaydedilmesinin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdareleri tarafından yapılan satın almalarla ilgili belirlenen şekilde bilgi toplamak, adet, tutar ve diğer konular itibarıyla istatistikler oluşturmak ve yayımlamak görevi Kamu İhale Kurumuna verilmiştir. Kurum tarafından bu görevin etkin, hızlı ve sağlıklı bir şekilde yerine getirilebilmesi ve parasal limitler dâhilinde yapılan toplam harcama tutarlarının Kamu İhale Kurumu tarafından tespit edilebilmesi için "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 7: Yapım İşi İçin Verilen Süre Uzatımında Tüm Risk (all risk) Sigorta Poliçesinin Bu Süreyi Kapsayacak Şekilde Yenilenmemesi

Yozgat Bozok Üniversitesi tarafından süre uzatımı verilen yapım işlerinde inşaat tüm risk (all risk) sigorta poliçelerinin bu süre uzatımını kapsayacak şekilde güncellenmediği tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İş ve işyerinin sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde;

*“Yapım işlerinde yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır.”*denilmektedir.

Yine Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin “İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması” başlıklı 9'uncu maddesinde ise;

“... Sigortaya esas alınacak bedeller, işin kendisi için (varsa fiyat farkları dahil) hakediş tutarları; her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan bedellerdir. Ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılması zorunludur.

...” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması halinde sigorta süresinin yeni süreyi kapsayacak şekilde uzatılması gerekmektedir.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bundan sonra ihalesi yapılan ve süre uzatımı verilen tüm işlerde “all-risk” sigorta uzatma işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle Üniversite tarafından süre uzatımı verilen yapım işinde sigorta sürelerinin nihai süreye uygun olarak uzatılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Yapım İşlerinde Gerekli Defter ve Tutanakların Tutulmaması ve Malzeme Numunelerinin Bulunmaması

Yozgat Bozok Üniversitesinin sözleşmeye bağladığı yapım işlerinde; işyerinde yapılan işlerle ilgili tutanakların tutulmadığı, yapılan işleri bütün ayrıntıları ile gösteren şantiye defterlerinin bulunmadığı ve imalatlarda kullanılan malzeme numunelerinin geçici kabule kadar saklanmadığı anlaşılmıştır.

Yapım işleri Genel Şartnamesi'nin "Ataşmanlar ve ilgili diğer defterler" başlıklı 28'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; "İşyerlerinde, yapılan işlerin bütün ayrıntılarını günü gününe kayıt altına almak için, örneklerine göre şantiye günlük defteri, röleve ve ataşman defterleri, bunlarla ilgili belgeler yüklenici ile birlikte yapı denetim görevlisi tarafından tutulur. Yüklenici bu defterleri ve ilgili belgeleri imzalamak zorundadır. Bunlardan imzalı birer kopya yükleniciye verilir." denilmekte "Yapı denetim görevlisinin yetkileri" başlıklı 15'inci maddesinin 2'nci fıkrasında; yüklenicinin kullanacağı her türlü malzemeyi yapı denetim görevlisine gösterip iş için elverişli olduğunu kabul ettirmeden iş başına getiremeyeceği, 4'üncü fıkrasında ise; yapı denetim görevlisince kabul edilen malzemelerden mümkün olanların örneklerinin mühürlenerek işin geçici kabulüne kadar saklanacağı hükümleri yer almaktadır.

İdarelerin denetim ve kontrollük iş ve işlemlerini düzenleyen mevzuatı bir parçası olan Bayındırlık İşleri Kontrol Yönetmeliği'nin "Kontrol Mühendisi Görev, Yetki ve Sorumluluğu" başlıklı 10'uncu maddesinin "Şantiye defteri" başlıklı 10.18.1'inci bendinde; şantiye defterine her gün, hava durumundan başlayarak işin ilerleyişini, gelişmesini, çıkan engelleri, şantiyeye göre ihzarat bedeli ödenecek gereçler ile fiyat farkına tabi gereçlerin çeşit ve miktarlarını fatura, tarih ve numarası ile, sözleşmesi gereğince müteahhidin iş başından bulundurması şart koşulan teknik elemanların o gün iş başında bulunup bulunmadığını, müteahhitle yapılan önemli görüşme ve sonuçlarını işte kullanılan işçi, makine ve teçhizatın miktarını, üst kademedeki gelenlerin ziyaretlerini ve konuşularak karar verilen hususların yazılarak yapı denetim görevlisi ile müteahhidin birlikte imzalamaları gerektiği belirtilmiştir.

Aynı maddenin "Tutanaklar" başlıklı 10.18.4'üncü bendinde ise; sözleşme eki şartnameler gereğince, müteahhitle birlikte sayılmak, tartılmak, ölçülmek veya durumu saptamak koşulu ile bedelleri ödenecek imalat miktarları yapıldığı veya kullanılacak yerlerle, nicelik ve niteliğini açık bir şekilde belirtilerek yapı denetim görevlisi başkanlığında en az iki kişilik bir kurul ve müteahhit ile birlikte düzenlenir ve imzalanır denilmektedir.

Şartname ve Yönetmelik hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, işin yürütülmesi sırasındaki bütün süreçler tutanaklar ve şantiye defterleri ile kayıt altına alınmalıdır. Hakedişlere girecek imalat miktarı ve cinslerinin tespitinde de de bu tutanaklar ve defterler esas alınacaktır. Bununla birlikte kullanılacak malzemeler için yazılı olarak onay alınmalı ve malzemelerin numunesi mühürlenerek geçici kabule kadar muhafaza edilmelidir. Böylelikle, İdare ve yüklenici arasındaki anlaşmazlıklarda söz konusu kayıtlar ve numuneler kanıt teşkil

edecektir. İdarenin kontrol teşkilatı dışındaki paydaşları da bu sayede etkin bir inceleme ve kontrol yapabilecektir.

İdarece, devam eden veya geçici kabulü yapılan yapım işlerinde şantiye defteri tutulmadığı, imalatların tutanaklarının dosyasında yer almadığı ve numune örneklerinin hazırda bulunmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, yapım işlerinde defter ve tutanakların usulüne uygun olarak mevzuatta belirtilen hususları içerecek şekilde tutulmasına, etkin bir inceleme ve kontrol mekanizması oluşturulmasına dikkat edileceği belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, yapım işlerinde defter ve tutanakların usulüne uygun olarak mevzuatta belirtilen hususları içerecek şekilde tutulması, etkin bir inceleme ve kontrol mekanizması oluşturulması gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 9: Parasal Limit Dahilinde Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlarda Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması

Kamu İdaresi bünyesindeki bazı birimlerce parasal limit dahilinde doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda Kamu İhale Kurumundan söz konusu firmaların yasaklı olup olmadığının kontrol edilmesi gerekirken, yasaklılık teyidinin yapılmadan ihtiyaçlar temini yoluna gidildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen ve her yıl Kamu İhale Kurumu tarafından güncellenen tutarı aşmayan mal ve hizmet alımları ve yapım işleri ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin mal ve hizmetlerin idarelerce ihale yapılmaksızın doğrudan temin edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5'inci maddesinin 30.5.4'üncü fıkrasında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi uyarınca ihtiyaçların doğrudan temin yöntemi kullanılarak belirli bir istekliden temin edilmesi halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği, ancak anılan Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumu'nun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı

olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmamasının gerektiği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi bünyesindeki bazı birimler tarafından doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapılan alımlarda, firmaların yasaklılık teyidinin yapılması istisna dışında zorunlu değildir. Söz konusu istisna, parasal limit dahilinde doğrudan temin edilen alımlarda yasaklılık teyidinin yapılması gerektiği hususundadır.

Yapılan incelemede, parasal limit dahilinde gerçekleştirilen doğrudan temin alımlarında yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bundan sonraki süreçte tüm satın alma işlemlerinde yasaklılık teyidinin yapılmasının tüm birimlerde sağlanacağı ifade edilmiştir.

Doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılarak ihalelere katılmaktan yasaklı olan kişi ya da firmalardan ihtiyaçların temin edilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Dayanıklı Taşınırlara Numaralandırma İşlemlerinin Yapılmaması

Üniversitenin bazı birimlerinde, dayanıklı taşınırlara mevzuatın öngördüğü şekilde sicil numarası verilmediği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Dayanıklı taşınırların numaralanması" başlıklı 36'ncı maddesinin 1'inci fıkrasında; giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verileceği, bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtileceği ifade edilmiştir. Aynı maddenin 2'nci fıkrasında ise; sicil numarasının üç grup rakamdan oluşacağı. birinci grup rakam, taşınırın Dayanıklı Taşınırlar Defterinde ayrıntılı izlenmek üzere kaydedildiği taşınır kodundan; ikinci grup rakam, taşınırın giriş kaydedildiği yılın son iki rakamından; üçüncü grup rakam ise taşınıra verilen giriş sıra numarasından oluşacağı hüküm altına alınmıştır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, 2021 yılı itibariyle tüm birimlerde dayanıklı taşınırlara sicil numarasının verilmesi işlemlerinin tamamlanacağı ifade edilmiştir.

Numaralandırılması mümkün olan tüm dayanıklı taşınırlara, yukarıdaki hükümler doğrultusunda sicil numarası verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Üniversite Taşınmazlarının Kiraya Verilmesinde Pazarlık Usulünün Kullanılması

Kamu İdaresinin mülkiyetindeki bazı taşınmazların mevzuata aykırı olarak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'nci maddesinde;

“Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür” denilmekte olup aynı Kanun'un 2'nci maddesinde;

“Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.”

36'ncı maddesinde ise; *“Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.”* hükümleri mevcuttur.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36'ncı maddesi hükmünde yer alan kapalı teklif usulünün “esas” usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dâhilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Anılan Kanun'un istisnai yöntem olarak düzenlediği “Pazarlık usulü ile yapılacak işler” başlıklı 51 inci maddesinin (g) bendinde ise *“Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi, ...”* işlerine ait ihalelerin pazarlık usulü ile yapılabileceği belirtilmiştir.

Söz konusu Kanun'un “Kapsam” başlıklı 1'inci maddesinde özel bütçeli idarelerin alım, satım, yapım, kira, hizmet, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu

Kanundaki yazılı hükümlere göre yürütüleceği belirtilmişse de, 51'inci maddenin “g” bendinde sayma suretiyle “Devletin Özel Mülkiyetindeki” ve “Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Yerler” denilerek “Hazine” kavramı ifade edilmiş olup üniversitelerin özel mülkiyetindeki yerler madde kapsamı dışında tutulmuştur. Nitekim Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik’te hazine kavramı “*Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri açısından Devlet tüzel kişiliğinin adını ifade eder*” şeklinde tanımlanmış olup Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ise Hazine taşınmazı olarak ifade edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde üniversite; “*bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.*” şeklinde tanımlanmış olup üniversitenin Devlet tüzel kişiliğinden ayrı bir tüzel kişiliğinin olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu hükümler dolayısıyla Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazlar Devletin mülkiyetindeki taşınmazlardan ayrı bir anlam ifade etmektedir.

Tüm bu nedenlerle, pazarlık usulü ancak Devletin özel mülkiyetinde ve hüküm ve tasarrufunda olan taşınır ve taşınmaz mallar için uygulanabilecektir. Bu durumda Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazlar için pazarlık usulünün uygulanması mümkün değildir.

Kurum tarafından bulgu konusuna iştirak edilmiş olup, Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların kiraya verilmesi söz konusu olduğu takdirde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nda esas usul olan “kapalı teklif usulü” ile ihaleye çıkılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Açıklanana nedenlerle Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazların kiraya verilmesinde, ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması amacıyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nda esas usul olan “kapalı teklif usulü” ile ihaleye çıkılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 12: BAP Kapsamında Verilen Avanslara İlişkin Mahsupların Süresinde Yapılmaması

Üniversitede bazı bilimsel araştırma projeleri için verilen avanslara ilişkin mahsup işlemlerinin süresi içerisinde yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Mali hükümler" başlıklı 14'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasında; her bir harcama yetkilisi mutemedinin aldığı avanstan harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri en çok iki ay, açılan kredilerden harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ise en çok üç ay içerisinde muhasebe birimine vermekle yükümlü olduğu belirtilmiştir. 5'inci fıkrasında; harcama yetkilisi mutemedinin işin tamamlanmasından sonra veya mali yılın sonunda bu sürelerin dolmasını beklemeksizin avans veya kredi artığını iade etmek, henüz mahsubunu yaptırmadığı harcamalara ait belgeleri vermek ve varsa artan parayı muhasebe birimine iade etmek suretiyle mahsup işlemini gerçekleştirmek zorunda olduğu ve bu şekilde mahsup işlemi yapılmadıkça aynı iş için yeniden avans verilemeyeceği, kredi açılmayacağı ve avansın verildiği tarihten önceki bir tarihte düzenlenmiş harcama belgeleri avansın mahsubunda kullanılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca aynı Yönetmelik'in "Muhasebeleştirme işlemleri ve belgeleri" başlıklı 15'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (d) bendine göre, süresinde mahsup edilmeyen avans ve kredi tutarları sorumluları adına 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına borç, 162 Bütçe Dışı Avanslar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede bilimsel araştırma projeleri kapsamında kullanılmak üzere açılan avansların mevzuatta belirtilen yasal sürelerinde mahsup edilmediği, süre sonunda ise 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabından 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından evrakların inceleme ve mahsup edilmesi süreçlerinde gecikmeler olduğu ifade edilmiş olup, bulguda belirtilen hususlar kabul edilmektedir.

Açıklanan nedenlerle bilimsel araştırma projeleri için verilen avanslara ilişkin mahsup işlemlerinin kanuni süresi içerisinde yapılması, süresi içerisinde mahsup edilemeyen avansların ise 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına alınarak takibinin sağlanması gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 13: BAP Kaynakları ile Satın Alınan Bazı Taşınırların Proje Bitiminde Kullanılmaya Devam Edilmesi

Bilimsel araştırma projeleri kapsamında satın alınan ve kullanıcılara teslim edilen bazı taşınır malların, projenin bitmesine rağmen proje yürütücülerinde kalmak kaydıyla kullanımına izin verilmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Muhasebeleştirme işlemleri ve belgeleri" başlıklı 15'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında; satın alınan taşınır malların, Taşınır Mal Yönetmeliği gereğince taşınır işlem fişi düzenlenerek yükseköğretim kurumu envanter kayıtlarına alınması gerektiği, bu kapsamda edinilen dayanıklı taşınırların, bunları kullanacak proje yürütücüsüne ya da belirleyeceği kişiye taşınır teslim belgesi ile teslim edileceği ve tüketime yönelik mal ve malzemeler ise taşınır işlem fişi düzenlenerek doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına verileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hükme göre; bilimsel araştırma projeleri ile ilgili satın alınan taşınır mallarla ilgili Taşınır Mal Yönetmeliği uygulanacaktır. Bu Yönetmelik uyarınca; satın alınan taşınır mallar kurum envanterine alınacak ve proje yürütücüsü ya da belirleyeceği kişiye taşınır teslim belgesi ile teslim edilecektir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinin 3'üncü fıkrasına göre; kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, verilmiş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorundadırlar.

Yozgat Bozok Üniversitesinde bilimsel araştırma projeleri kapsamında satın alınan mallar kurum envanterine alınmakta ve ilgili kişilere teslim edilmektedir. Ancak; proje bitiminde bazı taşınırlar iade alınmamakta, proje yürütücülerinin kullanımına bırakılmaktadır. Halbuki; yukarıda belirtilen mevzuat hükmüne göre teslim edilen malların, görevin sona ermesi veya görevden ayrılmış olunması halinde iade edilmesi gerekmektedir.

Üniversitelerde yürütülen bilimsel araştırma projeleri kapsamında edinilen taşınırların proje bitiminde taşınır sistemine dahil edilmemesi, bir yandan proje kapsamında temin edilen taşınırların izlenmesini güçleştirirken diğer yandan kamu idaresinin mali tabloları ile taşınır kayıtlarının doğru ve güvenilir bilgi sunmasını engellemektedir.

Kurum tarafından, sonuç raporu teslim edilmesi ve görevin bitmesine müteakip ilgili taşınırları (teknik olarak diğer projelerde kullanılabilir olan taşınır malları) yürütücülerden iade etmeleri, iade edilen taşınırların ihtiyaç duyulması halinde başka projelerde kullanılmasının veya talep halinde proje yürütücüsü tarafından kullanılmaya devam edilmesinin BAP Komisyonu tarafından değerlendirildiği belirtilmiştir. Ancak Taşınır Mal Yönetmeliği kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlilerine görevin sona ermesi veya

görevden ayrılma halinde taşınırları iade etme zorunluluğu getirmektedir. Projenin bitmesi, malların projede kullanılmak amacıyla verildiği düşünüldüğünde görevin bitmesi anlamına gelmektedir. Taşınır Mal Yönetmeliği taşınır konusunda alınan kararlarda BAP Komisyonu'nu da bağlayıcı niteliktedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat ve açıklamalar gereğince; kendilerine taşınır mal teslimi yapılan proje çalışanlarının, bu taşınırları, veriliş amacına uygun kullanmaları, görevin bitmesine müteakip ilgili taşınırları (teknik olarak diğer projelerde kullanılabilir olan taşınır malları) iade etmeleri, iade edilen taşınırların ihtiyaç duyulması halinde başka projelerde kullanılması, böylelikle kamu kaynakları etkin ve verimli kullanılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 14: Kiraya Verilen Gayrimenkullerin ve Bunlardan Elde Edilen Gelirlerin Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

Kamu İdaresinin kiraya vermiş olduğu taşınmazı bulunmasına rağmen söz konusu taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen Veya İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabında, ve bu gayrimenkullerden elde edilen gelirler 993 Maddi Duran Varlıkların Kira Ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 437'nci maddesinde nazım hesapların; varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile idarenin muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin izlenmesi için kullanıldığı belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in Kiraya verilen veya irtifak hakkı tesis edilen maddi duran varlıklarla ilgili düzenlemelerin bulunduğu 533'üncü maddesine göre; kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, sözleşmenin başında kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak; diğer taraftan toplam kira ve irtifak hakkı tesis gelirleri tahsil edileceği yıllara göre 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir.

Dönem sonlarında, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarlar sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedilecektir.

Kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri tahsil edildiğinde 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir. Kira sözleşmesi ya da irtifak hakkı tesisi süresi sona erdiğinde 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına alacak kaydedilecektir.

Nazım hesapların kullanılmaması, kamu idarelerinin varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında, muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemlerin, muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemlerin ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerin izlenmesini güçleştirmektedir.

Yozgat Bozok Üniversitesi muhasebe birimince, bilançoda kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı, bu taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenmesi için ise 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı kullanılması gerekmektedir.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, kiraya verilen gayrimenkullerin ve bunlardan elde edilen gelirlerin nazım hesaplarda takibinin 2021 yılı itibarıyla muhasebe birimince yapılmaya başlandığı ve bundan sonraki süreçte bulguda belirtilen muhasebe kayıtlarının mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılmaya devam edeceği bildirilmiştir.

Açıklanan nedenlerle kiraya verilen duran varlıklar ve bunlardan elde edilen gelirlerin, 990 Kiraya Verilen Veya İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ile 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenerek, bu işlemlerin mali tablolara yansıtılması gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Hukuk Davalarından Doğan İdare Borçlarının Ödenmesinde Doğrudan İcra Müdürlüklerine Başvurulması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından yapılabilecek işlemlerin yapıldığı görüldü, ancak bulgu konusu hususun tamamen giderilmesinin yasal düzenleme gerektirdiği anlaşıldı.
Yapım İşi İhalelerinde İmalat Süreçlerinin İş Programına Göre Gecikmeli Olarak Devam Etmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapım işi ihalelerinde imalat süreçlerinin iş programına göre devam etmesine riayet edilmeye çalışılmaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu**

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	36
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	38
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	39
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	39
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	39
6. DENETİM BULGULARI.....	40
7. EKLER.....	43

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kesin Kabul Tarihinden İtibaren Yükleniciye Getirilen Onbeş Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden Bakım Onarım Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Yozgat Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 07 Ağustos 2007 tarih ve 26606 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 5'inci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim Kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek, bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, seminer, konferans sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,

b) Laboratuvar ve atölyelerde her çeşit cihaz, makine, alet – edavat, tesisat ve benzerlerinin üretim, bakım ve onarımını yapmak,

c) Birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlanması ve satılması için satış ve teşhir yerleri açmak,

ç) Sanayi kuruluşlarınca üretilen çeşitli malların her türlü standartlara uygunluğu konusunda raporlar düzenlemek, analiz ve ölçümler yapmak, projeler hazırlamak veya uygulamak,

d) Klinik, poliklinik ve laboratuvarında yapılacak muayene, tetkik, tahlil, tedavi, üretim ve bakımla ilgili faaliyetlerde bulunmak,

e) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak,

f) Danışmanlık, kontrol, muayene ve benzeri hizmetler vermek, analiz ve ölçümler yapmak,

g) Açılmış olan her türlü sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek,

ğ) Her türlü yayın ve basım işlerini yapmak.

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 2 idari memur ve 1 sürekli işçi hizmet vermektedir. 2 idari memur ve 1 sürekli işçinin kadroları, özel bütçede, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 3 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 63.152.000,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2020 bütçe gideri 59.860.548,62 TL, bütçe geliri ise 38.459.918,63 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 101.866,00 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 11.564.655,29 TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 43.736.627,97 TL, gider toplamı 61.579.343,61 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yılsonu itibarıyla dönemi -17.842.715,64 TL net zararlar tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Yozgat Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te

hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Yozgat Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kesin Kabul Tarihinden İtibaren Yükleniciye Getirilen Onbeş Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden Bakım Onarım Yapılması

Yapım işlerinde 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince kesin kabulden itibaren yüklenici ve alt yükleniciye getirilen onbeş yıllık sorumluluk mükellefiyeti gözetilmeden ve bu kapsamda bir "teknik heyet tespit raporu" bulunmadan bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 20'nci ve 25'inci maddeleri gereğince yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de onbeş yıl süreyle müteselsilen sorumlu olup bu zarar ve ziyanın genel hükümlere göre (rızaen tahsilât veya alacak davası açılarak) yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilmesi gerekmektedir.

4735 sayılı Kanun kapsamında sözleşmeye bağlanan ve kesin kabulden itibaren onbeş yıllık müddeti devam eden kamu binalarında, bakım onarım gideri yapılabilmesi için öncelikle bir teknik heyet oluşturulması, söz konusu bakım onarımın kullanım hatasından mı yoksa imalat hatasından mı kaynaklandığının tespit ettirilmesi, kullanım hatasından kaynaklı bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılanması; buna karşın yüklenici veya alt yüklenici kusurundan kaynaklanan bakım onarımın yüklenici marifetiyle yaptırılması, sonuç alınamaması durumunda kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulhen veya dava yoluyla tahsil edilmesi gerekmektedir.

Örnek olarak şiddetli bir rüzgâr veya fırtına ile bir çatının uçması veya zarar görmesi durumunda sadece meteorolojiden alınan raporun tek başına yeterli olmayacağı, bununla birlikte ilgili yapının Teknik Şartnamesi referans alınarak yapılacak teknik hesaplamalara göre ilgili çatının söz konusu şiddetteki rüzgâra dayanıp dayanmayacağına da bir teknik heyet tarafından veya mahkemenin tayin ettiği teknik bilirkişiler marifetiyle tespiti gereklidir.

Döner Sermaye İşletmesi tarafından, sağlık hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesini sağlamak için acil imalatların idarece yapıldığı ve bu imalat bedelleri için yapılan harcamaların ilgili firma ve kuruluşlardan tahsili için gerekli girişimlerin ve yazışmaların yapıldığı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle kesin kabul tarihinden itibaren yüklenici ve alt yükleniciye getirilen onbeş yıllık sorumluluk mükellefiyetinin gözetilmesi, bu kapsamda bir “teknik heyet tespit raporu” hazırlanarak, yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilmesi gereken bakım onarım giderlerinin ilgili yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Araştırma ve Uygulama Hastanesinin Mali Yapısının Sürdürülebilir Olmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Döner Sermaye İşletmesinin faaliyet dönemini net zararlar kapatması sebebiyle araştırma ve uygulama hastanesinin mali yapısının sürdürülebilir olmaması hususu Kurum tarafından yerine getirelememiştir.